

EVROPSKI TEDEN MOBILNOSTI

KATALOG DOBRIH PRAKS ETM V LETU 2024

Udoben javni prostor – za vse.

tedenmobilnosti.si

sptm

SLOVENSKA
PLATFORMA
ZA TRAJNOSTNO
MOBILNOST

SAMO 1 PLANET
CARE4CLIMATE

Sofinancira
Evropska unija

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA OKOLJE,
PODNEBJE IN ENERGIJO**

Kazalo

01

Uvod

Nagrajenke leta 2024 (1)

02

Dobre prakse nagrajenih občin

Kategorija manjših občin – občina Solčava (2)

Kategorija srednje velikih občin – občina Ig (4)

Kategorija večjih občin – mestna občina Celje (7)

09

Izpostavljenjena dobra praksa

Trajnostni razvoj in ETM v Osnovni šoli Hajdina (9)

Evropski teden mobilnosti poteka že **23 let** in je eden bolj prepoznavnih trajnostnih projektov v Sloveniji. Lani je pri njem sodelovala **več kot polovica vseh občin v Sloveniji**. Predstavljamo vam dobre prakse preteklega leta

UVOD

V katalogu dobrih praks izpostavljamo aktivnosti nagrajenih občin Evropskega tedna mobilnosti (ETM) v letu 2024 ter tudi odlično prakso izvajanja trajnostne mobilnosti v Osnovni šoli Hajdina. Vsem nagrajenim občinam čestitamo!

Evropski teden mobilnosti je največja evropska promocijska kampanja, ki jo vodi Evropska komisija v okviru generalnega direktorata MOVE in poteka že 23 let. Namen kampanje so promocija, ozaveščanje in spodbujanje trajnostnih oblik mobilnosti ter spreminjanje potovalnih navad Evropejcev.

V Evropskem tednu mobilnosti med 16. in 22. septembrom 2024 smo aktivnosti pobude združili pod sloganom **“Udoben javni prostor – za vse”**. V ospredje smo postavili kakovostno urejen in vsem enakovredno dostopen javni prostor, v katerem se enako varno in udobno gibajo vsi. Aktivno vključenih je bilo **največ občin in prebivalcev doslej**, izvedenih pa **več kot 500 aktivnosti**.

Prvič je v pobudi ETM sodelovala **več kot polovica slovenskih občin**, kar je kar 120 občin. S številnimi aktivnostmi in dogodki smo prebivalce ozaveščali o hudih bremenih motornega prometa in jih pozivali k prehodu na bolj trajnostne potovalne navade.

Več kot polovica slovenskih občin poziva k življenju z manj uporabe avtomobila.

Nagrajenke leta 2024

Nagrajevanje občin smo leta 2022 prilagodili in od tedaj dalje poteka v okviru treh kategorij glede na število prebivalcev:

- **mala občina – do 6.000 prebivalcev**
- **srednje velike občine – od 6.001 do 16.000 in**
- **velika občina – več kot 16.000 prebivalcev.**

Na zaključnem dogodku tokratne izvedbe pobude ETM, ki je potekal v Velenju, so bile kot najaktivnejše nagrajene **velika občina Celje, srednje velika občina Ig in mala občina Solčava**.

DOBRE PRAKSE NAGRAJENIH OBČIN

Kategorija manjših občin – občina Solčava

V kategoriji manjših občin, do 6.000 prebivalcev, je priznanje dobila Občina Solčava.

Gre za občino, ki je glede na svojo majhnost (ima le 517 prebivalcev!) izvedla zelo pester in inovativen program aktivnosti, v katere so vključevali različne starostne skupine občanov ter tudi domače in tuje obiskovalce. Posebno dragoceno je, da si v Solčavi za trajnostno mobilnost prizadevajo vse leto in ne le v času ETM.

Občina Solčava je prejela celo posebno priznanje "Special mention" na ravni Evropske komisije. S tem dokazuje, da tudi majhna skupnost lahko postane velik zgled na evropskem zemljevidu trajnostne mobilnosti.

Oglejte si celotni [program aktivnosti](#) občine Solčava na ETM 2024.

Občina Solčava je s svojim programom ETM celo na evropski ravni navdušila predvsem zaradi **inovativnega pristopa k povezovanju vseh generacij**, njihovega vključevanja v številne aktivnosti kampanje ter spodbujanja uporabe trajnostnih oblik mobilnosti.

Aktivnosti so izvedli:

- **Za otroke:** Aktivno v vrtec in šolo cel teden – v ta namen so organizirali mnoge aktivnosti in projekte, kot so Beli zajček, Kokoška Rozi, Pešbus in Bicivlak.
- **Za mlade:** Delavnica o trajnostni mobilnosti in strokovna ekskurzija v Naravni park Weissensee v Avstriji z ogledom dobrih praks, ki je potekala na pobudo mladih. Mladi so po tem pripravili

Predstavniki nagrajenih občin na zaključnem dogodku leta 2024 v Velenju.

Foto: Tea Čandič, Mestna občina Velenje

pisma županu s predlogi izboljšanja stanja mobilnosti v občini.

- **Za starejše:** Delavnica »Ostanimo mobilni«, ki ji je sledil prijeten izlet z javnim potniškim prevozom. Namen je bil starejšim predstaviti drugačne rešitve pri prevozu in organizaciji dnevnih poti.
- **Za splošno javnost:** Dan brez avtomobila v Krajinskem parku Logarska dolina. Obiskovalci so bili povabljeni, da pridejo z JPP, ob prihodu na cilj pa sta jih tam pričakala deloma zaprto parkirišče in zanimiv program.
- **Za splošno javnost ter domače in tuje turiste:** Zloženka za promocijo uporabe javnega prevoza in drugih oblik trajnostne mobilnosti, ki jih zagotavlja občina (npr. najem koles in Prostofer). Zloženka je bila izdelana tudi v angleščini.

Na več dogodkih in s pomočjo zloženke, ki je bila razdeljena po gospodinjstvih, so v občini Solčava zbirali tudi pobude glede izboljšanja pogojev za hojo in kolesarjenje v občini.

Trajni ukrep je bil **nakup urbane opreme** za avtobusno postajo v Solčavi.

Aktivnosti v osnovni šoli

Delavnica na temo trajnostne mobilnosti za mlade

Zloženka za promocijo javnega potniškega prometa

Vodeni pohod po poteh Kamniško-Savinskih Alp

Kategorija srednje velikih občin – občina Ig

Občina Ig je spremembo potovalnih navad občanov spodbujala z vrsto aktivnosti, ki so zajele več ciljnih skupin. Aktivnosti, ki so jih izvajali med celotnim septembrom, so potekale znotraj celotne občine, del aktivnosti od tega v vrtcu in Osnovni šoli Ig.

V kategoriji srednje velikih občin, do 16.000 prebivalcev, je bila kot najaktivnejša prepoznana Občina Ig.

Osrednji del aktivnosti ETM je občina izvedla na območju manjšega javnega parkirišča, ki je bilo ves teden zaprto za promet. Poleg aktivnosti za spodbujanje hoje in kolesarjenja so povečali frekvence nekaterih avtobusnih linij ter izvedli več tematskih poučnih aktivnosti in spremljevalnih dejavnosti.

Preverite [pester program](#) aktivnosti, ki je v času ETM potekal v občini Ig.

Osrednji del aktivnosti ETM je občina izvedla na območju manjšega javnega parkirišča ob hiši narave in kolišč Morostig, ki je bil za promet zaprt cel teden. Aktivnosti so potekale pod sloganom "Parkiraj drugam, da se tu lahko igram". Tu se je v dneh od 16. do 22. septembra odvijal pester program, med drugim šola za zdravje, animacija za otroke, sejem rabljene kolesarske opreme, lžanski sejem, ki ga že nekaj let uspešno prepletajo z ETM, ter druženje za mlade in kino pod zvezdami.

Parkirišče v središču Iga pred zaporo za motorni promet.

Parkirišče v središču Iga po zapori za motorni promet.

V kategoriji srednje velikih občin, od 6.001 do 16.000 prebivalcev, je bila kot najaktivnejša prepoznana občina Ig.

Animacija za otroke

Kino pod zvezdami

Ižanski sejem

- **Aktivnosti na področju promocije hoje:** Med njimi so bile aktivnosti Pešbus, točka Poljubi in odpelji, Peš v vrtec, Peš na kolišče in trajnostni prihod zaposlenih na občini v službo, ki so se izvajale cel teden, ter tudi vodeni peš ogled Iga.
- **Aktivnosti na področju kolesarjenja:** Med njimi so bile med drugim šola varne vožnje z e-kolesi, poligon varne vožnje za OŠ ter sejem.
- **Aktivnosti na področju JPP:** Povečali so frekvence nekaterih avtobusov in se dogovorili o podaljšanju ene od linij.
- **Splošne aktivnosti:** Prav tako so organizirali predavanje o varnosti in šolo zdravja, aktivnosti na temo ETM za otroke, razstavo o pripravi občinske celostne prometne strategije.
- **Izpostavljeni trajni ukrepi:** V občini Ig so izvedli več trajnih ukrepov, postavili so stojala za kolesa pred Občino Ig, označili in zavarovali poti med točko Poljubi in odpelji in šolo ter postavili nove znake ob šolskih poteh in peš kažipoti.

Spodbujanje hoje z aktivnostjo Pešbus

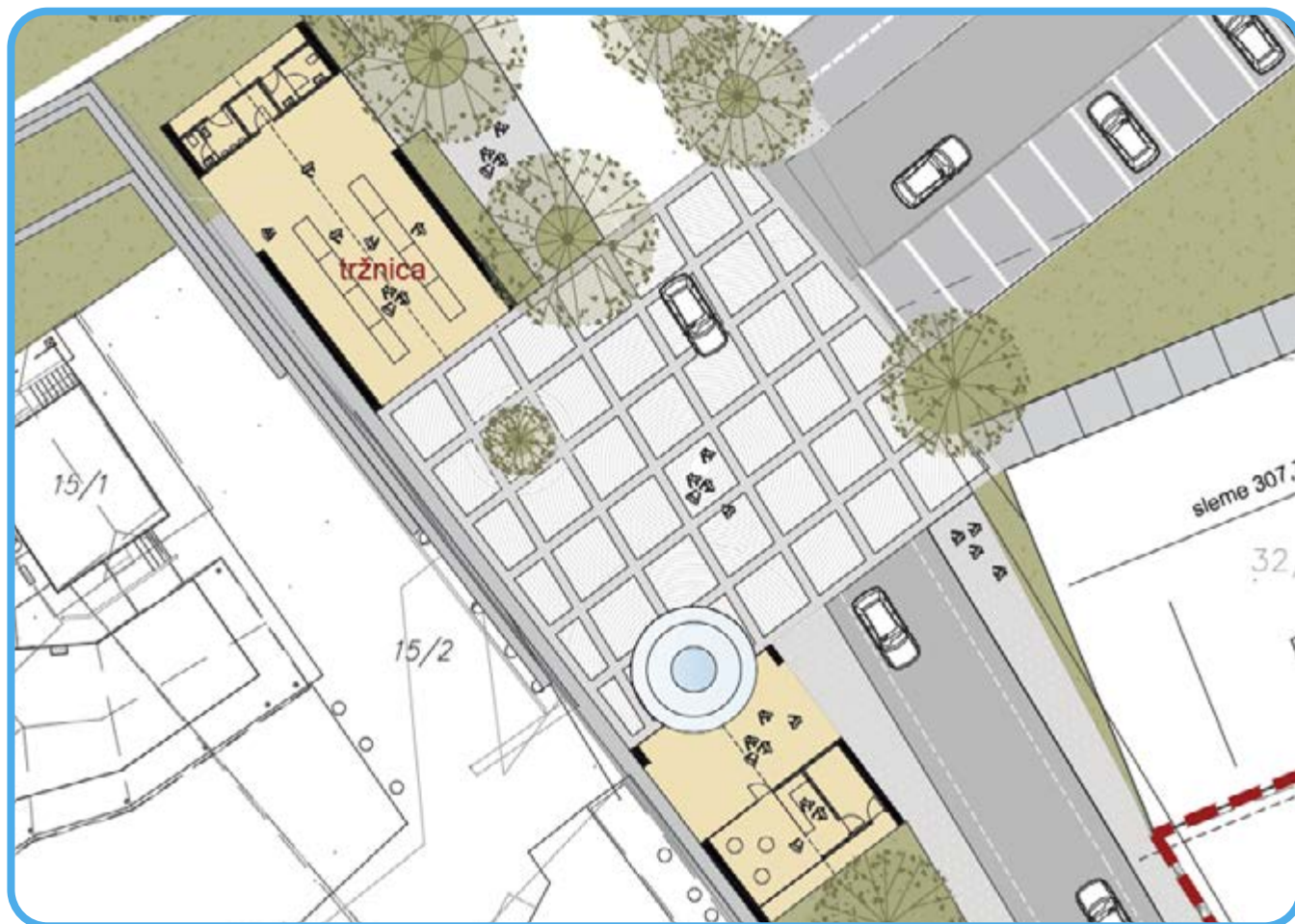
Dogajanje v Osnovni šoli Ig

Prikaz nove pešpoti kot trajnega ukrepa Evropskega tedna mobilnosti

Posebna dodana vrednost kampanje ETM 2024 v občini Ig je predvsem v tem, da so z aktivnostmi zapiranja središča za motorizirani promet izvedli nekakšen preizkus predvidene urbanistične prenove središča Iga.

Glede na pozitiven odziv občanov je občina dobila potrditev načrtovane urbanistične prenove središča, h kateri bo v letu 2026 z veliko verjetnostjo tudi pristopila.

Kategorija večjih občin – mestna občina Celje

Dogajanje v mestni občini Celje je trajalo od 16. do 22. septembra. Tematike dogajanja med ETM v teh dneh so bile naslednje:

- **Prvi dan** so za **plesno–glasbeno dogajanje in povezane aktivnosti** poskrbeli srednješolci, namenjene pa so bile mlajšim otrokom.
- **Drugi dan** so potekale **delavnice urbanih športov**, na katerih so koordinacijo, motoriko in vztrajnost krepili osnovnošolci, dijaki in odrasli.
- **Tretji dan** so za program poskrbele različne organizacije, ki s svojim delovanjem podpirajo **zdravo življenje in trajnostne potovalne navade**, izvedena pa je bila tudi okrogla miza na temo izzivov in rešitev občine na področju mobilnosti.
- **Četrty dan** je bila v ospredju **kultura**, med drugim so obiskovalci lahko prisluhnili pravljici na Celebusu.
- **Peti dan** je bil namenjen [kolesarjenju z županom](#) in mladimi ter **povezanim aktivnostim**.
- **Šesti in sedmi dan**, torej konec tedna, so potekale **aktivnosti na temo mikromobilnosti in varnosti**.

Nagrajenka!

Izpostavljen **trajni ukrep** je bila vzpostavitev postajališča “kiss and ride” (poljubi in odpelji) pri Osnovni šoli Lava. Ukrep je bil izbran na pobudo občanov. Poleg tega so organizirali še **kolesarsko soboto, dan brez avtomobila in dogodek za odprtje kolesarske povezave Celje–Štore–Šentjur**.

V kategoriji večjih občin z več kot 16.000 prebivalci, je bila kot najaktivnejša prepoznana Mestna občina Celje.

Osrednji prostor dogajanja (Prešernova ulica) so v času ETM zaprli za motorizirani promet in ga uredili v prostor srečevanja, igre, izobraževanja in medgeneracijskih izmenjav. Vsak dan so v ospredje postavili drugo temo: mobilnost najmlajših, delavnice urbanih športov, zdravo življenje, trajnostne potovalne navade, kulturo, kolesarjenje, mikromobilnost in varnost.

Oglejte si celotni [program aktivnosti](#) mestne občine Celje na ETM 2024.

Raznoliko dogajanje na Prešernovi ulici v Celju.

Foto (galerija slik): Mestna občina Celje

Odprtje živahne ulice s Tinkaro Fortuna

Skate & BMX park z delavnicami urbanih športov

Nedelja brez avtomobilov

Postajališče "kiss and ride"
(poljubi in odpelji)

Kulturni dan

Križišče mikromobilnosti

Trajnostni razvoj in ETM v Osnovni šoli Hajdina

Aktivnosti v duhu ETM oziroma Pešbus na OŠ Hajdina izvajajo dvakrat letno, in sicer v času ETM (od 16. 9. do 22. 9.) ter ponovno v spomladanskem času. V tem tednu dvakrat letno:

- **ukinejo šolski avtobus,**
- **določijo mentorje za spremljanje otrok po Pešbus poti** (med njimi je glavni ravnatelj šole, ki Pešbus vedno vodi po trasi, dolgi skoraj 7 kilometrov, vključeni pa so tudi starši, upokojenci, policija, redarstvo, prostovoljci in SPVCP) ter
- **sredstva,** ki bi bila sicer v tem tednu namenjena šolskim prevozom, **namenijo drugim dejavnostim na šoli** (zaključni koncert ipd.).

V tem tednu učenci nimajo domačih nalog, šolske torbe pa lahko puščajo v šoli, kar jim olajša pot domov in v šolo.

Vsako leto ob koncu tedna organizirajo **tekmovanje za najboljšo Pešbus maskoto**, ki jo ob koncu tedna tudi izberejo. Učenci, ki se ne vključijo v Pešbus, v tednu ETM v še večji meri v šolo prihajajo s kolesom, skirojem ali peš.

Pešbus izvajajo dvakrat letno.

Aktivnosti v duhu ETM oziroma Pešbus na OŠ Hajdina izvajajo dvakrat letno.

Foto (galerija slik): OŠ Hajdina

Upam, da primeri
dobrih praks
navdihnejo za
spremembe tudi
vas!

